

ПОДІЛЬСЬКИЙ ГАЛИЧАНИН СТЕПАН ШКАПІЙ

Хмельницька міська територіальна громада
Управління культури і туризму
Централізована бібліотечна система
Центральна публічна бібліотека

ПОДІЛЬСЬКИЙ ГАЛИЧАНИН СТЕПАН ШКАПІЙ

Персоніфікований список

Хмельницький

2024

012(477.43)

П44

Подільський галичанин Степан Шкапій: персоніфікований список / уклад. Л. І. Міль; ред. О. Б. Василичина; Хмельниц. міська територіальна громада; Центральна публічна бібліотека. – Хмельницький : [б.в.], 2024. – 24 с.

012:929(477.43)(048)

Видання присвячене 70-річчю подільського письменника, журналіста, гумориста і сатирика **Степана Шкапія**.

У персоніфікованому списку подано довідковий матеріал про життя і літературну творчість Степана Михайловича. Бібліографія містить перелік видань та публікацій про ювіляра.

Адресовано бібліотечним і педагогічним працівникам, школярам, студентам, гостям міста та всім, хто цікавиться літературою рідного краю.

Для широкого кола користувачів.

Укладачка: Міль Л. І.

Редакторка: Василичина О. Б.

«...нічого з цієї затії не вийшло б, повірте на слово, якби душу мою і серце не зігрівала хоч і зовні непоказна, але насправді світла і незгасна любов до нашої стражденної й водночас гордої і нескореної України та її прекрасних людей, з природнім почуттям гумору, людей, готових як до тяжкої праці, так і до свідомої самопожертви. Складаю подяку Божій волі, що був, і є, і буде тут мій рід» (Степан Шкапій).

Шкапій Степан Михайлович — український письменник, поет, гуморист, сатирик, журналіст, член Національних спілок письменників і журналістів України.

Степан Шкапій — галичанин, народився 9 січня 1954 року в селі Остáловичі Перемишлянського району Львівської області в сім'ї вчителів.

В 1961 році пішов у перший клас, і у зв'язку з тим, що місця працевлаштування батьків постійно змінювались, навчався в Липовецькій, Болотнянській та Перемишлянській середніх школах.

В 1969 році вступив до Львівського електротехнікуму зв'язку. Після закінчення закладу в 1974 році, здобувши спеціальність «Технік-електрик провідного зв'язку», отримав направлення на роботу в Хмельницький експлуатаційно-технічний вузол зв'язку і був призначений на посаду електромеханіка Чорноострівської лінійно-технічної дільниці (селище Чорний Острів Хмельницького району).

Восени 1974 року був призваний на строкову військову службу в лави Збройних сил СРСР, котру проходив у м. Рівне.

Після демобілізації, в грудні 1976 року, повернувся у м. Хмельницький, де продовжив трудову діяльність. Спершу працював на посаді інженера АСУ диспетчерського відділу комбінату «Хмельницькпромбуд» Мінпромбуду УРСР (Міністерства промислового будівництва Української РСР), займаючись здебільшого організацією диспетчерського зв'язку між структурними підрозділами комбінату та будівельними майданчиками. Монтував і обслуговував АТС (автоматичні телефонні станції), іншу апаратуру виробничого зв'язку. Після реорганізації АСУ був переведений до спеціалізованої дільниці інституту «Укроргтехбуд» Мінпромбуду, де й працював за фахом до середини 1984 року.

В 1984 році поїхав у службове відрядження в м. Дархан Монгольської Народної Республіки. Працював електромонтером, електромонтажником зв'язку на різноманітних будівельних об'єктах, що споруджувались трестом в МНР.

Змонтувавши та увівши в експлуатацію АТС управління «СОТ-1», що у м. Дархані, був зарахований у штат служби зв'язку тресту, де й працював до закінчення контракту.

Там здійснив перші спроби творчої діяльності — писав тематичні замітки, дружні шаржі, віршовані привітання, пародії, гуморески. Брав активну участь у громадській роботі, пропагуючи українське слово серед представників інших національностей.

У 1989 році повернувся в Україну, на місце попередньої роботи і продовжив трудову діяльність в системі Мінпромбуду УРСР (України, надалі — «Будівельна корпорація “Укрбуд”»), аж до виходу на пенсію за віком у 2014 році.

Одружений.

Дружина —
Самолук Тетяна
Олексіївна.

Батько двох
дітей — сина
Ігоря та доньки
Наталі.

Дідусь трьох
онуків —
Тимофія, Тараса
та Катерини.

Активно співпрацює з Центральною публічною бібліотекою та філіями Централізованої бібліотечної системи Хмельницької громади.

Активний учасник міського літературного фестивалю «Слово єднає!» та літературного марафону «Слово єднає — перемогу наближає».

Творча робота не припинялась, про що свідчать публікації в різноманітних засобах масової інформації, зокрема, в газетах «Подільські вісті», «Проскурів», «Хмельницькі новини», «Народна думка», «Слово Просвіти», «Голос України», «Гомін України» (Торонто, Канада), «Сільські вісті», «Вільне слово», «Сімейна газета» та ін., а також в альманахах «Південний Буг», «Слово єднає», «Медобори», журналі «Перець».

Степан Михайлович з 2017 року — член Національної спілки журналістів України, у 2023 році став членом Національної спілки письменників України.

У творчому доробку письменника: віршовані привітання, дружні шаржі, пародії та гуморески.

Нині він один з найпопулярніших подільських гумористів і уже понад 20 років читає свої твори перед публікою та друкує у часописах — від хмельницьких до канадського. А починалося все з «обрубання» під корінь. Коли вперше Степан Шкапій приніс свої гуморески в одну з міських багатотиражок у 1989 році, певно, редактор був не в гуморі, побіжно погортав аркуші й запитав:

— Вам скільки, чоловіче?

— Тридцять п'ять.

— От-от, майже під сорок. Пізно починати.

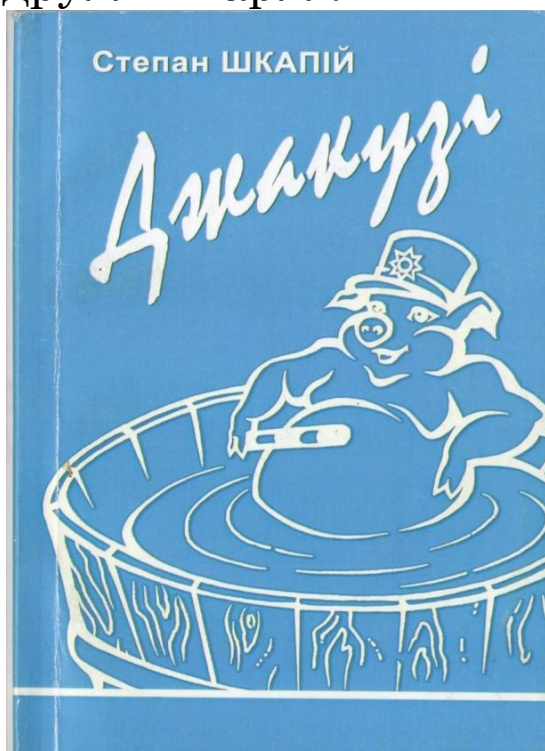
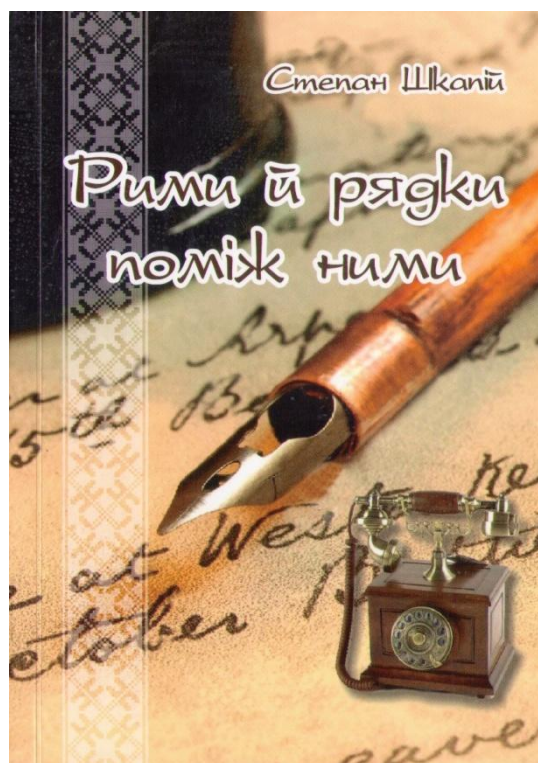
Але, як кажуть, хто довго запрягає, той добре їде. На щастя, кореспонденту тієї газети сподобались гуморески молодого-немолодого автора. І перші друковані твори майбутнього відомого гумориста таки з'явилися у часописі. І пішло: сюжети й рими дотепер розлітаються світом ледь не щодня. Причому злободенні, хоча й добродушні.

Гумор — річ тонка, це знає кожен: можна назубок визубрити анекдот — і ніхто зі слухачів навіть не скривиться, не те що засміється. Інший що не розкаже — всі за боки хапаються. У Степана Шкапія ось такий вроджений дар. Адже на гумориста вивчитись неможливо! Немає ніде факультетів гумору. І майбутній автор й гадки не мав, що стане на письменницько-гумористичну стежку. Одне слово, сміх та й годі. Можливо, виростав спостережливішим за однолітків, напевно, умів розказувати веселі небилиці. А ще вбирав рідну галицьку говірку, якою тепер щедро пересипає свої хмельницькі творіння.

Любов до римованого слова і літератури прищепили йому батьки — вчителі, зокрема мама

Параскевія Титівна, філолог. Від батька, Михайла Степановича, викладача математики і фізики, успадкував уміння побачити незвичне у звичному та подати його в жартівливо-іронічному ракурсі. Світлій пам'яті батьків автор присвятив свою першу книгу.

Перша автобіографічна книжка **«Рими й рядки поміж ними»** вийшла у 2015 році. У ній — поезія впереміж з прозовими творами про становлення власної творчої особистості, а також міркування про життя в усіх його іпостасях. Автор розповідає, як уже в зрілому віці спробував писати пародії, відгуки на чужі публікації, як присвячував друзям і знайомим вітання, дружні шаржі.

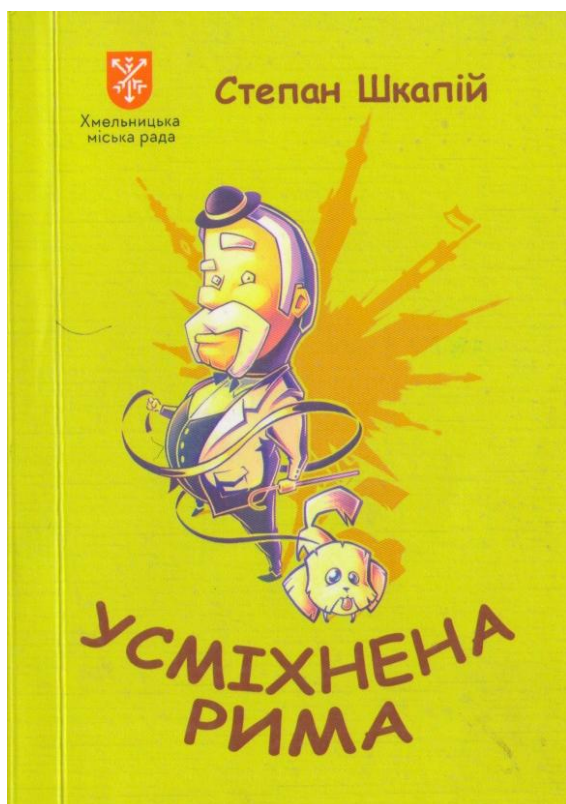
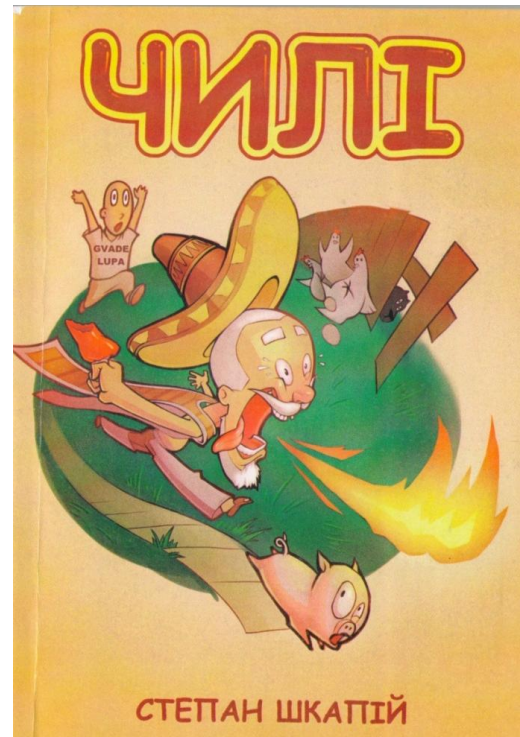

У 2017 році вийшла друга збірка гуморесок **«Джакузі»**, яка містить відточені рядки жартівливих поезій, що припали до смаку багатьом поціновувачам гумористичного жанру.

До збірки увійшли твори, написані як в «далекому» минулому, так і сучасні.

Книга поділяється на два розділи — **«РИММЕЙК»** та **«ПІСЛЯРИМНЕ»**.

У 2018 році вийшла третя збірка гуморесок «Чилі», яка складається з двох розділів: перший — «Чилі», а другий — «Галичанські потрапки». Вміщено не просто гуморески, а цілі гумореми.

Четверта збірка гуморесок «Усміхнена рима» вийшла у 2020 році. Книга передовсім проіннята душевним світлом, внутрішнім піднесенням і оптимістичним сприйняттям звичайних речей. Відображає людські стосунки сьогодення й минувшини в гумористично-іронічних тонах.

Гуморист завуальовано змальовує політику та її правлячих вождів, вдаючись до байки. Він переймається днем вчорашнім і завтрашнім людей зі свого оточення, без образ переосмислює їхнє минуле і жартома сприймає сьогодення. Йому важливо

впіймати момент істини, коли персонажі справжні, а їхні дії піддаються непідробним почуттям.

Також у своїй творчості Степан Шкапій значну увагу приділяє іменам людей. І хоч акцентує на панові Кирилові, з яким почасти асоціює себе самого, та не обмежується ним. У його оточенні: Якилини, Федоти, Гнати, Панаси, Власи, Мелентії, Євдокими, Олекси, Уласи, Маркіяни, Митрохи, Юзі, Лисавети, Єлисеї, Агати, Мокрини, Римми, Улити, Вакули тощо. Всі вони потрапляють у різні смішні ситуації, стикаються з іншими людьми й кожен по-своєму, хто як може, виходить з обставин, що складаються. Імена для своїх персонажів автор спеціально добирає переважно не сучасні, аби бодай в гуморесках зберегти їхню народну мелодійність і різноманітність.

Герої гумориста — представники різних прошарків населення. Тут і мандрівники, ґазди і ґаздині, сільські вуйки, лікарі й пацієнти, люди старшого покоління, священнослужителі та їхні парафіяни тощо. Але варто наголосити, що літератор не прагне насміятися з них, а хоче показати, що їм також притаманні людські якості, часто сміховинні, з іронією, а іноді й сарказмом.

Його гумористичні замальовки справді цікаві. І тепер їх понад сотня, різних сюжетів та жанрів, від маленьких зарисовок до мініпоем та влучних літературних пародій.

Гумор Степана Шкапія не потрібно шукати між рядками, він ззовні, і не помітити його просто неможливо. У цьому його «родзинка». У цьому його талант.

Не втрачати гумору під час війни радить землякам гуморист Степан Шкапій. Він написав уже

не одну гумореску про кумедні ситуації, що траплялись як на початку вторгнення, так і зараз. Ось, наприклад, про жінку, яка викинула пляшку з коктейлем Молотова у вікно:

Не тільки коні

Від цигарки дохнуть коні —
Мир там, чи війна...
— Знову смалиш на балконі? —
Жінки з уст луна. —
...Глянь: у місті окупанти,
Он внизу броня.
Йди в кімнату і на банти! —
Двері відчиня.
— Кинь цигарку! —
Той неквапом,
Та й «бичка» в вікно.
Жінка: — А це що за тряпка
В пляшці?.. Пив вино?
Ну й смердюче!.. Й через спину
Вниз пляшчину — хрясь!..
Пляшка — в бойову машину,
Й миттю зайнялась.
«...Смузі»!
Танка, мов пір'їнку,
Здуло з місця аж.
**Бійсь, москалю, українку,
Що ввійшла у раж!..**

Та, як виявляється, не гумором єдиним живе цей талановитий чоловік, який разом з дотепами писав і пише про серйозні речі, про наше сьогодення, а також лірику.

Творчість автора:

Вічне чекання

Чекаю літа барвінкової весни,
Чекаю осені я колосом зернистим,
Зими чекаю листям золотистим,
Сліпучим снігом — білим та іскристим.
Весни чекаю, що приходить в сни,
Й пробуджується ніжним первоцвітом,
Чарівним, неповторним дивосвітом,
Росою вмитим поглядом ясним...

Коли б як слід минуле шанувалось,
Й коріння непідрізане було,
Тоді не сталося б того, що сталося,
Усе довкруз буяло би й цвіло.
Натомість, наче з сім'я Герострата
Чагарники ненависті взялись.
І дійсність нинішня — лише гірка розплата
За душі, понівечені колись...

Готовність

— Ти готовий? — у Романа
Після карантину
Кум пита зранечка-рано, —
Прийняти вакцину?
— Я? Звичайно! Що за мова —
Вибору ж немає.
Та вакцина не готова:
Кепсько взимку «грає!»

Побічний ефект

— От не втямлю, хоч убий, —
Ксеня бабі Владзі, —
Задля чого ваш старий
По деревах лазить?
Ні секатора в руках,
Ні ножівки в нього...
Розум загубив чи страх?..
— Не питай, небого! —
Баба Владзя їй в одвіт. —
То в лиху годину,
Щоб не трапився ковід,
Впорснув дід вакцину.
Цю, азійську — й став, як звір,
Що утік з капкана.
Все шукає до цих пір
Між гілляк банана.
— Мій ще гірше: гирк та гарк! —
Ксеня зі сльозою. —
Рветься на ніч в зоопарк
Спати з шимпанзою!..

Не бачать очі...

Пан Кирило з депутатом
У кав 'ярні мову вів:
— Що в державі, що у хаті Кавардак вже надоїв.
Взяв «народний» філіжанку:
— Рейвах теж я не терплю,
Прокидаюсь спозранку...
— І що робиш?
— Далі сплю...

Антитіла

До сімейного у черзі
Вистояв Антип:
— Доктор, щось я дуже мерзну...
Часом то не грип?
Лікар: — Є температура?
Стійте оддалік!
Не болить мускулатура?
Дихайте убік!
Розвезли з «ковідом» кашу!
Вперся пузом в стіл.
Спершу треба взнати ваших
Кількість антитіл!
Ось направлення.
Приватно
Прийме лаборант.
І до мене! — делікатно
Тиче преїскурант.
Спохмурнів Антипко дещо —
Грошенят катма...
— Запишіть: крім жінки й тещі,
Антитіл нема!

Видання автора:

Геначов Я. (Тукачов Г. М.). Поет не може без сонета... / Я. Геначов, Л. Ф. Рудковська, **С. М. Шкапій**. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – 124 с.

Ненцінський А. Й. А було це й справді так... Сім справдешніх небилиць про звірків, тварин і птиць : [для дітей дошк. та мол. шк. віку] / А. Й. Ненцінський ; [худож. Н. Пінчук-Ульянич ; ред. **С. М. Шкапій**]. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2019. – 36 с. : кольор. іл.

Ненцінський А. Й. Побачення з собою / А. Й. Ненцінський ; [ред. **С. М. Шкапій**]. – Хмельницький : Сторожук О. В., 2018. – 204 с.

Шкапій С. М. Рими й рядки поміж ними / С. М. Шкапій. – Хмельницький – Острог, СПД Свиначук Р. В., 2015. – 176 с.

Шкапій С. М. Джакузі : гуморески / С. М. Шкапій. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2017. – 92 с.

Шкапій С. М. Чилі : гуморески і не тільки / С. М. Шкапій ; [худож. О. О. Левчук]. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – 104 с.: іл.

Шкапій С. М. Усміхнена рима : гуморески / С. М. Шкапій ; [худож. О. О. Левчук]. – 2-ге вид., випр. та допов. – Житомир : Євенок О. О., 2020. – 172 с. : іл.

Публікації автора:

Степан Шкапій : Москалеві / С. Шкапій // Південний Буг : альманах, № 1, лютий 2018. – Хмельницький : Словіцький М. Я., 2018. – С.168-192.

Степан Шкапій : Освідчення / С. Шкапій // Нескорена нація : всеукраїнський збірник : (поезія, проза, публіцистика, бардівська пісня) – Київ : Український клуб ; Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – С. 228-242.

Степан Шкапій : Правда, вуйку: гумор / С. Шкапій // Південний Буг : альманах, № 4, 2019. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2019. – С.243-245.

Степан Шкапій : Вже... / С. Шкапій // Літературна громада : часопис Хмельниц. міської літ. спілки «Поділля» : [поезія, проза, публіцистика, літ. критика]. Т. 1. 2018. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – С.157-162.

Степан Шкапій : Калита / С. Шкапій // Літературна громада : часопис Хмельниц. міської літ. спілки «Поділля» : [поезія, проза, публіцистика, літ. критика]. Т. 2. 2018. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – С.135-136.

Степан Шкапій. Вайбер?.. – Ні! / С. Шкапій // Літературна громада : часопис Хмельниц. міської літ. спілки «Поділля» : [поезія, проза, публіцистика, літ. критика]. Т. 3. 2019. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2019. – С.188-192.

Шкапій С. М. Айфон / С. М. Шкапій. // «Слово єднає!» : літ.-публіц. альманах. – 2018. – № 1. – Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2018. – С. 236-237.

Шкапій С. М. Втішив / С. М. Шкапій. // «Слово єднає!» : літ.-публіц. альманах. – 2020. – № 2. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2020. – С. 254-255.

Шкапій С. М. Пропозиція / С. М. Шкапій. // Південний Буг : альманах, №№ 9-10, 2022 – Хмельницький, 2022. – С. 338-340.

Шкапій С. М. Цебрик / С. М. Шкапій. // Південний Буг : альманах, №№ 7-8, 2021. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. – №№ 7-8. – С. 45-48.

Шкапій С. Пішли дощі / С. Шкапій // Подільські вісті. – 2022. – 9 черв. – № 23. – С. 2.

Про автора:

Плужанська Л. Не гумором єдиним / Л. Плужанська // Подільські вісті. – 2018. – 31 трав. – № 24. – С. 7.

Плужанська Л. Творчі «котики» зустріли весну / Л. Плужанська // Подільські вісті. – 2018. – 22 берез. – № 14. – С. 3.

Поезія, проза // Подільські вісті. – 2022. – 20 січ. – № 3. – С. 5.

Радецька А. До гумору через рими / А. Радецька // Українська літературна газета. – 2021. – 26 берез. – № 6. – С. 5.

Слободянюк Т. Антитіла Степана Шкапія : гуморист / Т. Слободянюк // Проскурів. – 2021. – 1 квіт. – № 12. – С. 8.

Слободянюк Т. Формат Степана Шкапія : захід гумориста у центральній міській бібліотеці / Т. Слободянюк // Проскурів. – 2024. – 18 січ. – №2. – С. 5.

Сміється й тужить Степан Шкапій // Проскурів. – 2017. – 9 берез. – № 9. – С. 10.

Степан Шкапій : біографія, поезія / С. Шкапій. // Нескорена нація : всеукраїнський збірник : (поезія, проза, публіцистика, бардівська пісня) – Київ : Український клуб ; Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – С. 228-242.

Степан Шкапій : біографія, поезія / С. Шкапій // Літературна громада : часопис Хмельниц. міської літ. спілки «Поділля» : [поезія, проза, публіцистика, літ. критика]. Т. 1. 2018. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2018. – С.157-162.

Усміхнена рима Степана Шкапія: до 70-річчя від дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік : рек. бібліогр. довід. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – С.80-82.

Шевернога М. Вечір гумору в «Куті» / М. Шевернога // Проскурів. – 2017. – 13 квіт. – № 14. – С. 14.

Шкапій Степан Михайлович: біографія, гумор / С. М. Шкапій. // «Слово єднає!» : літ.-публіц. альманах. – 2018. – № 1. – Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2018. – С. 236-237.

Шкапій Степан Михайлович: біографія, гумор / С. М. Шкапій. // «Слово єднає!» : літ.-публіц. альманах. – 2020. – № 2. – Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. – С. 254-255.

Шкапій Степан Михайлович: біографія, гумор / С. М. Шкапій. // Південний Буг : альманах, №№ 7-8, 2021. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. – №№ 7-8. – С. 45-48.

Шкапій Степан Михайлович: біографія, гумор / С. М. Шкапій. // Південний Буг : альманах, №№ 9-10, 2022. – Хмельницький, 2022. – С. 338-340.

Інтернет-ресурси:

Альона Радецька. До гумору через рими – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pkjto> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Антитіла Степана Шкапія – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pkjxl> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Вагоме слово «Літературної громади» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pcong> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Весна – пора поезії моєї – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pcojt> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Відбулося чергове засідання Секретаріату Національної спілки письменників України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pdudw> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Говорять поети: енергетик-гуморист [Електронний ресурс] / 33 канал. // YouTube 33kanal. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <http://surl.li/psopt> – Назва з екрана. – Дата публікації: 16.05.2021. – Дата перегляду: 09.01.2024.

Другий день фестивалю: відбувся традиційний кластер літературних новинок – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/psqww> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

«Здатний вивести з рівноваги ворога», – хмельницькі літератори про гумор, народжений війною – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/psnyx> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Зустріч з гумористом-ювіляром відбулася в книгозбірні – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pkkdb>: (дата звернення 17.01.2024). – Назва з екрана.

Літератори з гумором про війну – [Електронний ресурс] / Суспільне Хмельницький // YouTube Суспільне Хмельницький. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <http://surl.li/psqqt> – Назва з екрана. – Дата публікації: 01.04.2022. – Дата перегляду: 09.01.2024.

Мово! Ти таїна в мені сповита – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/psohm> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

«Не промовчи Шевченка у собі...» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/psnxx> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Розпочався «Марафон на колесах» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/ioqsn> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Степан Шкапій «Над Україною» [Електронний ресурс] // YouTube. – Електрон. відеодані. – Режим доступу: <http://surl.li/pcnvu> – Назва з екрана. – Дата публікації: 04.04.2022. – Дата перегляду: 09.01.2024.

Творча зустріч «Посміхаймося разом» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pcoii> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

«Фестиваль на колесах»: як він проходить – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/iskuo> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Шевченківські читання «Повернутися, щоб жити у серцях» – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pcolh> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Шкапій Степан Михайлович: вікіпедія – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/psoft> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Шкапій Степан Михайлович – український письменник, гуморист, журналіст – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/pcodh> : (дата звернення 09.01.2024). – Назва з екрана.

Центральна публічна бібліотека
вул. Подільська, 78
м. Хмельницький
29000
E-mail: kmchs.c@gmail.com
Сайт: www.cbs.km.ua

Централізована бібліотечна система

Хмельницької міської територіальної громади

www.cbs.km.ua